

Sygn. akt XII Ga 357/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 09 października 2013 roku

Sąd Okręgowy w Gdańsku XII Wydział Gospodarczy Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Grażyna Tarkowska (spr.)

Sędziowie: SSO Jolanta Safader - Skwarlińska

SSO Ewa Górniak

Protokolant: stażysta Maciej Mądziel

po rozpoznaniu w dniu 25 września 2013 roku, w G., na rozprawie

sprawy z powództwa Przedsiębiorstwa Usługowo – Produkcyjnego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.

przeciwko (...) Ltd. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Gdyni z dnia 06 marca 2013 roku,

sygnatura akt VI GC 750/12

I. prostuje oczywistą omyłkę pisarską zawartą w zaskarżonym wyroku w zakresie

określenia powoda w ten sposób, że wykreśla słowa: (...) z ograniczoną

odpowiedzialnością z siedzibą w P.” i w to miejsce wpisuje słowa:

„ Przedsiębiorstwa Usługowo – Produkcyjnego (...) Spółki z ograniczoną

odpowiedzialnością z siedzibą w P.”,

II. oddala apelację,

III. zasądza od powoda Przedsiębiorstwa Usługowo – Produkcyjnego (...) Spółki

z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. na rzecz pozwanego

(...) Ltd. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.

kwotę 1.200,00 zł (jeden tysiąc dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa

procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt **XII Ga 389/13**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 24 stycznia 2013 r. Sąd Rejonowy Gdańsk- Północ w Gdańsku w sprawie o sygn. akt IV GC 1074/12 w punkcie I nakazał pozwanej D. R. (1), aby wydała powodowi (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G. (...), nr VIN (...), Ne rej. (...) wraz z kluczami do tego pojazdu oraz dowodem rejestracyjnym, w punkcie II zasądził od pozwanej D. R. (1) na rzecz powoda (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G. kwotę 2.245,00 zł tytułem zwrotu opłaty sądowej oraz kwotę 2.417,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Powyższy wyrok zapadł na podstawie następującego stanu faktycznego.

W dniu 31 grudnia 2008r. powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G. zawarł z pozwaną D. R. (1), prowadzącą przedsiębiorstwo pod firmą (...) w T., umowę leasingu nr (...). Na jej podstawie powód (jako finansujący) zobowiązał się oddać pozwanej (jako korzystającej) przedmiot leasingu do odpłatnego korzystania w okresie od 31 grudnia 2008r. do 31 stycznia 2012r. w zamian za opłaty określone w załączniku nr (...) do umowy. Przedmiotem leasingu był samochód ciężarowy marki M. (...), nr VIN (...), nr rej. (...). Pozwana zobowiązała się do zapłaty czynszu wstępnego w wysokości 35.697,20 zł, wkładu gwarancyjnego w wysokości 10.199,20 zł, opłaty manipulacyjnej w wysokości 1.620,97 zł oraz opłat leasingowych płatnych miesięcznie jak w załączniku nr (...).

Pozwana potwierdziła, że przeczytała, rozumie, przyjmuje Ogólne Warunki Umów Leasingu (dalej: OWUL), stanowiących integralną część umowy, na których złożyła również swój podpis i pieczęć firmową. Pozwana podpisała również załącznik nr 1 do wspomnianej umowy.

OWUL zawierały m.in. następujące postanowienia:

§ 1 zd.2: „Korzystający zobowiązany będzie zwrócić przedmiot leasingu w stanie nie pogorszonym w terminie 30 dni od daty wymagalności ostatniej raty leasingowej”.

§ 3: „Umowa staje się skuteczna pod warunkiem zapłaty przez Korzystającego wkładu gwarancyjnego, czynszu wstępnego i prowizji oraz złożenia do dyspozycji Finansującego weksla „in blanco” wraz z deklaracją wekslową”.

§ 9 ust. 1: „Zwrot przedmiotu leasingu w terminie wskazanym w § 1 tj. w terminie 30 dni od daty wymagalności ostatniej opłaty leasingowej nastąpi w siedzibie Finansującego, na podstawie protokołu zdawczo odbiorczego. Korzystający zobowiązany jest zwrócić przedmiot leasingu wraz ze wszystkimi dokumentami, kompletem kluczy i fabrycznym wyposażeniem w stanie technicznym odpowiadającym normalnemu jego zużyciu (...)”.

§ 9 ust. 2: „Wkład gwarancyjny zostanie zwrócony Korzystającemu po zwróceniu przedmiotu leasingu, w trybie przewidzianym w § 9 ust.1 i po zapłaceniu wszystkich długów wobec Finansującego, w szczególności opłat i odsetek umownych – w terminie 30 dni od zapłaty tych należności w całości”.

Zarówno umowa, jak i OWUL nie regulowały kwestii związanych z ewentualnym nabyciem przez pozwaną przedmiotu umowy na własność. Wraz z podpisaniem umowy powód złożył pozwanej ofertę zakupu pojazdu po cenie równej wysokości wkładu gwarancyjnego. Termin obowiązywania oferty ustalono na okres od 01 lutego 2012r. do 15 lutego 2012r.

Przedmiot umowy leasingu został wydany pozwanej. D. R. (1) dokonała również wpłaty czynszu wstępnego, wkładu gwarancyjnego i opłaty manipulacyjnej.

Przed zakończeniem umowy, w lipcu 2011r. działający w imieniu pozwanej E. R. zwrócił się do powoda z prośbą o sporządzenie kalkulacji wcześniejszego wykupu przedmiotu najmu. W odpowiedzi powód przedstawił ofertę sprzedaży za cenę 13.936, 51 zł netto, pod warunkiem uregulowania wszystkich zobowiązań (w tym zadłużenia i odsetek) i zakreślając jednocześnie termin związania ofertą na dzień 30 lipiec 2011r. Pozwana nie skorzystała z oferty. W okresie użytkowania przedmiotu leasingu pozwana, co do zasady, regulowała umówione raty, zdarzały się jednak sytuacje, gdy płatność następowała z opóźnieniem.

Pismem z dnia 28 grudnia 2011r. powód poinformował pozwaną o konieczności uregulowania zaległości z tytułu umowy do dnia 31 stycznia 2012r, jednocześnie dziękując za dotychczasowe wpłaty i przypominając o możliwości wykupu samochodu.

Pozwana D. R. (2) w okresie od 01 do 15 lutego 2012r. nie złożyła żadnego oświadczenia odnośnie zakupu spornego pojazdu

Pismem z dnia 13 lipca 2012r. powód wezwał pozwaną do niezwłocznego zwrotu przedmiotów leasingu.

W uzasadnieniu Sąd I instancji wskazał, że powyższy stan faktyczny ustalił na podstawie dowodów zaoferowanych przez stronę powodową w pozwie i stronę pozwaną w odpowiedzi na pozew, których prawdziwość i autentyczność nie była kwestionowana przez żadną ze stron. Ponadto Sąd pominął dowody w postaci dokumentów złożonych przez stronę powodową jako zbędne dla potrzeb rozstrzygnięcia.

Sąd Rejonowy uznał zeznania świadka E. R. za wiarygodne w części tj. w zakresie faktu związania stron umową, woli wykupienia spornego pojazdu przez pozwaną jeszcze w lipcu 2011 r., dokonania wpłat z tytułu czynszu wstępnego, wkładu gwarancyjnego i opłaty manipulacyjnej, bowiem okoliczności tej były bezsporne, bądź też znajdowały potwierdzenie w dowodach z dokumentów. Natomiast nie dał wiary zeznaniom w zakresie rzekomych zapewnień ze strony powoda o wystawieniu faktury zakupowej niezwłocznie po opłaceniu rat leasingowych. Z zeznań tego świadka wynikało bowiem, iż przeniesienie własności pojazdu była zwykłą formalnością, a wpłata wkładu gwarancyjnego i rat leasingowych powodowała, że samochód po zakończeniu umowy leasingu musiał stać się własnością pozwanej. Takiego stanu rzeczy nie potwierdza, ani treść umowy leasingu, ani towarzyszące jej Ogólne Warunki Umowy Leasingu, w których brak jakichkolwiek zapisów odnośnie przeniesienia własności pojazdu.

Zdaniem Sądu I instancji pozwana oraz jej małżonek tkwili w przeświadczeniu, że po wykonaniu zobowiązania z umowy leasingu niejako automatycznie nabędą własność pojazdu. Nie sposób jednak uznać to przeświadczenie za usprawiedliwione. Wynika to przede wszystkim z zeznań E. R., który stwierdził, że nie posiada on żadnej orientacji co do charakteru prawnego umowy oraz jej istoty, bowiem traktuje ją jako umowę zbliżoną do umowy kredytowej. Błędne rozumienie treści zawartej umowy nie zmienia jej charakteru prawnego. Pozwana podpisując dokument umowy bez uprzedniego zapoznania się z jego treścią, czy też zapoznając się z nią pobieżnie złożyła oświadczenie odpowiadające treści dokumentu. Nie ma przy tym znaczenia okoliczność, że wyobrażenie pozwanej o warunkach umowy były niezgodne z jej rzeczywistą treścią. Sąd zwrócił również na płynący z art. 355 k.c. obowiązek prowadzenia przez pozwaną spraw z należytą starannością przy uwzględnieniu zawodowego charakteru prowadzonej działalności gospodarczej, do której zaliczyć należy znajomość obowiązującego prawa oraz następstw z niego wynikających. Ustalenie treści umowy jaka jest zawierana to zdaniem Sądu minimum należytej staranności, której można oczekiwać od profesjonalnego przedsiębiorcy.

Sąd wskazał, że bezsporny był fakt związania stron umową leasingu nr (...), jak również wygaśnięcia tej umowy z dniem 31 stycznia 2012 r. oraz w dacie podpisania umowy fakt złożenia przez powoda pozwanej oferty sprzedaży przedmiotu leasingu za cenę 10.199,20 zł, która stanowiła równowartość uregulowanego przez leasingobiorcę wkładu gwarancyjnego.

W ocenie Sądu Rejonowego spór sprowadzał się do ustalenia charakteru prawnego oferty sprzedaży złożonej przez powoda w dacie podpisywania przez strony umowy. Zdaniem powoda oferta ta obowiązywała od 01 lutego 2012 r. do 15 lutego 2012 r. a brak złożenia przez pozwaną w tymże terminie oświadczenia o jej przyjęciu skutkowało jej wygaśnięciem. Natomiast w ocenie strony pozwanej oferta wiązała powoda od chwili jej złożenia, a D. R. (1) przyjęła ją w momencie zawierania umowy leasingu, a konsekwencją przyjęcia oferty było w efekcie związanie stron umową przedwstępną sprzedaży ze wskazaniem terminu zawarcia umowy przyrzeczonej na okres między 01 lutego a 15 lutego 2012 r. Zdaniem Sądu poglądy takie nie zasługują na uwzględnienie mając na uwadze przepisy art. 389, 65 § 1, 61 i 66¹ § 1 k.c.

Zgodnie bowiem z przepisem art. 389 k.c. umowa przedwstępna jest rodzajem umowy, której treścią jest zobowiązanie do zawarcia w przyszłości umowy stanowczej. To czy dana czynność jest umową przedwstępną, czy ma inny charakter wynika z wykładni złożenia tego oświadczenia woli. W tym zakresie należy zbadać okoliczności złożenia tego oświadczenia woli i jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy (art. 65 §1 k.c.) Umowa przedwstępna dochodzi przy tym do skutku, jeżeli obie strony złożyły zgodne oświadczenia woli określające co najmniej istotne elementy umowy przyrzeczonej.

Natomiast oferta jest jednostronną czynnością prawną zawierającą stanowczą propozycję zawarcia umowy określonej treści. Dopiero jej przyjęcie przez adresata powoduje skutek zawarcia umowy. Oferent jest związany treścią oferty co do zasady od chwili jej złożenia (art. 61 k.c.), jednak zasada ta posiada pewne wyjątki. Dopuszcza się bowiem wprowadzenie do oferty terminu początkowego, który może być późniejszy niż data złożenia oświadczenia woli. Poza tym wyraźne odstępstwo od tej zasady przewidziane zostało w przepisie art. 66¹ §1 k.c., zgodnie z którym oferta elektroniczna wiąże składającego, jeżeli druga strona niezwłocznie potwierdzi jej otrzymanie. Możliwa jest zatem inna chwila początkowa związania ofertą.

Sąd stwierdził, że powód w dacie zawierania umowy leasingu złożył pozwanej ofertę zawarcia umowy sprzedaży przedmiotu leasingu wyznaczając jednak konkretny termin związania ofertą, bowiem wskazał: „termin obowiązywania oferty: 01 luty 2012 r – 15 luty 2012 r.”.

Wolą powoda było zatem pozostawanie w gotowości do zawarcia umowy sprzedaży i jej zawarcie po złożeniu stosownego oświadczenia przez pozwaną we wskazanym terminie, a nie zobowiązanie się do zawarcia takiej umowy po zakończeniu leasingu. W tej sytuacji pozwana nie mogła przyjąć oferty w dacie jej złożenia, skoro jej termin początkowy ustalono na 01 luty 2012 r.

Sąd Rejonowy podkreślił także, iż konstrukcja umowy przyrzeczonej zawartej na skutek przyjęcia oferty w realiach przedmiotowej sprawy nie ma żadnych racjonalnych podstaw. Jest rzeczą bowiem oczywistą, że zawarcie umowy przyrzeczonej może nastąpić w drodze złożenia i przyjęcia oferty, ale przy możliwości złożenia oferty z późniejszym terminem związania potrzeba zawierania takiej umowy traci sens.

W konkluzji Sąd I instancji uznał, iż powód złożył pozwanej ofertę sprzedaży przedmiotu leasingu, wskazując, że oferta obowiązuje w okresie od 01 lutego 2012 r. do 15 lutego 2012 r. Pozwana D. R. (1) z ofert tej nie skorzystała, bowiem we wskazanym terminie nie złożyła oświadczenia woli o jej przyjęciu. Strony nie zawarły zatem umowy sprzedaży, a dotychczas łącząca strony umowa leasingu bezspornie wygasła.

Wskazując na powyższe, Sąd Rejonowy na podstawie przepisu art. 222 § 1 k.c. orzekł jak w punkcie pierwszym wyroku.

O kosztach procesu, Sąd Rejonowy orzekł przy zastosowaniu art. 98 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c. oraz § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2002 r. nr 163 poz. 1348 z późn. zm.)

Apelację od powyższego wyroku wywiodła pozwana zaskarżając go w całości i zarzucając:

1. mające wpływ na treść zaskarżonego wyroku naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez sformułowanie na podstawie materiału dowodowego zebranego w sprawie błędnego wniosku prowadzącego do uznania, iż pozwana nie składając oświadczenia o przyjęciu oferty powoda w wyznaczonym jej terminie, co było bezpośrednią konsekwencją wprowadzających ją w błąd oświadczeń powoda (w sprawie rzekomego jej zadłużenia i niewykonania umowy – co nie miało de facto miejsca), utraciła definitywnie prawo do wykupu na własność przedmiotu zawartej umowy, co pozostaje w ewidentnej sprzeczności z celem tejże umowy i zgodnym zamiarem stron,
2. mające wpływ na treść zaskarżonego wyroku naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. polegające na niezawieszeniu przez sąd orzekający toczącego się w sprawie postępowania z uwagi na wynik innego,

toczącego się przed tym samym sądem z powództwa pozwanej – D. R. (1) – procesu o zawarcie umowy przyrzeczonej (sygn. akt IV GC 140/12/Sz), który to wynik ma dla niniejszej sprawy charakter prejudycjalny,

3. mające wpływ na treść zaskarżonego wyroku naruszenie prawa materialnego, tj. art. 5 k.c., przez jego niezastosowanie i w konsekwencji przyjęcie, iż nie zachodzą przesłanki nadużycia prawa podmiotowego przez powoda żądającego wydania mu samochodu ciężarowego m-ki M. (...) nr rej. (...), podczas gdy pozwana w zapłaconych przez siebie wszystkich ratach czynszu leasingowego, czynszu wstępnym, wkładzie gwarancyjnym, opłacie manipulacyjnej przekazała mu kwotę 155 873,57 zł, znacznie przewyższającą wartość rynkową przedmiotu umowy, nabywając tym samym prawo do stania się właścicielem pojazdu,

4. mające wpływ na treść zaskarżonego wyroku naruszenie prawa materialnego tj. art. 62 § 2 k.c. przez błędną wykładnię treści zawartej umowy nr (...) oraz towarzyszącej jej oferty sprzedaży nr (...), prowadzącą do błędnego wniosku, iż zgodnym zamiarem strony zawartej umowy nie było umożliwienie pozwanej definitywnego i automatycznego nabycia przedmiotu leasingu po wypełnieniu wszystkich wynikających z niej zobowiązań.

Mając na uwadze podniesione zarzuty skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu za obie instancje według norm przepisanych.

Ponadto pozwana wniosła o zawieszenie postępowania apelacyjnego z uwagi na toczące się przed Sądem Rejonowym Gdańsk- Północ w Gdańsku z powództwa D. R. (1) postępowanie o zawarcie umowy przyrzeczonej sprzedaży samochodu M. (...) nr rej. (...) (sygn. akt IV GC 140/13/Sz), którego rozstrzygnięcie będzie miało charakter prejudycjalny (wiązący) wobec rozstrzygnięcia zapadłego w niniejszej sprawie.

W uzasadnieniu apelacji skarżąca wskazała, iż analizując umowę nr (...) oraz dołączoną do tej umowy, odroczoną w czasie ofertę sprzedaży przedmiotu leasingu, należy mieć na uwadze nie tylko ich dosłowną treść, ale również cały kontekst sytuacyjny związany ze składanymi przez strony oświadczeniami woli. Pozwana w dobrej wierze zdecydowała się na akceptację treści umowy oraz OWUL oraz odroczonej w czasie oferty mając od samego początku zamiar wykupu na własność przedmiotu leasingu. Niezłożenie oświadczenia było spowodowane tym, iż w okresie bezpośrednio poprzedzającym termin związania ofertą powód przedstawił jej szereg niepopartych żądań dotyczących spłaty zaległych zobowiązań wynikających z zawartej umowy. Powód bez wiedzy i zgody pozwanej rozkiegował zapłacone czynsze leasingowe na poczet innych, wystawiając coraz to nowe faktury dotyczące spłaty uważanych przez powoda za zaległe wierzytelności. W ten sposób powód wprowadził w błąd pozwaną w kwestii niewykonanych w jego opinii zobowiązań umownych związanych z płatnościami czynszu leasingowego.

Nadto skarżąca wskazała, że zarzut naruszenia art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c., jest uzasadniony ponieważ korzystny wynik procesu o zawarcie umowy przyrzeczonej w sprawie o sygn. akt IV GC 140/13/Sz będzie miał bezpośredni wpływ na pozbawienie podstaw prawnych, a przez to oddalenie powództwa windykacyjnego powoda w niniejszym procesie.

Pozwana wskazała również, że w dniu zawarcia umowy wartość rynkowa pojazdu M. (...) wraz z wyposażeniem dodatkowym wynosiła 20.999 EURO + 22 % VAT w przeliczeniu 107.153,28 zł brutto. Całkowita kwota uiszczonych przez pozwaną rat leasingowych przeliczonych z Euro na PLN wyniosła ostatecznie 108.356,20 zł, a ostateczna wysokość uiszczonych przez pozwaną powodowi wszystkich opłat wyniosła 155.873,57 zł, co daje marżę zysku w wysokości 48.720,29 zł.

Wobec powyższego podsumowania, zdaniem skarżącej, zawarta umowa miała charakter leasingu kapitałowego, który zakłada przeniesienia prawa własności przedmiotu na korzystającego za uzgodnioną w chwili jej zawarcia wartość rezydualną. Pozwana nie złożyła w terminie oświadczenia o akceptacji oferty, a to z uwagi na wywołane przez powoda nieporozumienia wynikające z wykazywania nieistniejących zadłużeń. Zawarta umowa w swej treści jest bliższa umowie sprzedaży na raty, a z całą pewnością charakteryzują ją wszystkie cechy leasingu bezpośredniego (właściwego) zdefiniowanego w art. 709¹⁸ w zw. z art. 709¹ i n. k.c. Pozwana podkreśliła, że składała powodowi oświadczenia związane z wolą zakupu przedmiotu leasingu zarówno przed jak i po terminie ważności oferty. To nie może jednak pozbawić ją prawa do uzyskania własności przedmiotu za który zapłaciła cenę wyższą o 31% jego

wartości rynkowej. Podtrzymywanie stanowiska, iż oferta wykupu pojazdu bezpowrotnie wygasła, jak również żądanie bezwarunkowego zwrotu pojazdu bez możliwości skorzystania z prawa zakupu za uprzednio uzgodnioną wartość rezydualną w wysokości 10.199,20 zł jest ewidentnym i nie zasługującym na ochronę nadużyciem prawa strony powodowej.

Uzasadniając ostatni zarzut apelacji skarżąca wskazała, iż dokonując oceny prawnej zawartej umowy należy mieć na względzie także rzeczywisty zamiar stron, którym było umożliwienie powodowi przeniesienia prawa własności samochodu ciężarowego po uregulowaniu wszystkich czynszów leasingowych. Nie należy w związku z tym, opierać się wyłącznie na dosłownym brzmieniu zawartej umowy, lecz badać jaki był rzeczywisty jej cel oraz zamiar stron. W podsumowaniu skarżący wskazał, iż pomimo nie złożenia w terminie oświadczenia przez pozwaną o przyjęciu oferty, dała ona w wystarczający sposób do zrozumienia (przez szereg konkludentnych zachowań), tak w okresie przed 01 lutego 2012 r. jak i po 15 lutego 2012 r., iż jest zdecydowana tę ofertę przyjąć. Z tego też powodu nie może tracić przysługujących jej z mocy art. 709¹⁶ w zw. z art. 5 k.c. praw podmiotowych związanych z prawem do uzyskania prawa własności przedmiotu leasingu zakończonej umowy leasingu. To z kolei bezpośrednio wpływa na fakt, iż przysługuje jej skuteczne względem właściciela uprawnienie do władania rzeczą.

Powód w odpowiedzi na apelację wniósł o: oddalenie apelacji pozwanej, oddalenie wniosku pozwanej o zawieszenie postępowania apelacyjnego, zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym wg norm przepisanych.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje.

Apelacja pozwanej jest niezasadna.

Sąd Okręgowy aprobuje dokonane przez Sąd I instancji ustalenia, uznając je za własne, a także zgadza się z przeprowadzoną przez ten Sąd oceną dowodów.

W pierwszej kolejności odnosząc się do zarzutów naruszenia przepisów postępowania wskazać należy, że niezasadny okazał się w niniejszej sprawie zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. polegający zdaniem skarżącej na sformułowaniu na podstawie materiału dowodowego zebranego w sprawie błędnego wniosku prowadzącego do uznania, iż pozwana nie składając oświadczenia o przyjęciu oferty powoda w wyznaczonym jej terminie, co było bezpośrednią konsekwencją wprowadzających ją w błąd oświadczeń powoda (w sprawie rzekomego jej zadłużenia i niewykonania umowy – co nie miało de facto miejsca), utraciła definitywnie prawo do wykupu na własność przedmiotu zawartej umowy, co pozostaje w ewidentnej sprzeczności z celem tejże umowy i zgodnym zamiarem stron.

W orzecznictwie ugruntowane jest stanowisko, że jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i musi ostać się, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub, gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo – skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 r., sygn. akt II CKN 817/00, LEX nr 56906). Dopóki, więc skarżący nie wykaże, istotnych błędów logicznego rozumowania, sprzeczności oceny z doświadczeniem życiowym, braku wszechstronności, czy też bezzasadnego pominięcia dowodów, które prowadzą do wniosków odmiennych, dopóty sąd odwoławczy nie może uznać, że sąd pierwszej instancji naruszył art. 233 § 1 k.p.c. (zob. postanowienie SN z dnia 23 stycznia 2001 r., IV CKN 970/00, LEX nr 52753).

Błędów takich pozwana nie wskazała w apelacji. Jej zarzut stanowi zatem jedynie ogólnie sformułowaną, gołosłowną polemikę z prawidłowo dokonaną przez Sąd Rejonowy oceną dowodów, co ostatecznie zarzut ten czyni bezzasadnym. Zaznaczyć należy, iż postawienie przez pozwaną zarzutu naruszenia przepisu art. 233§1 k.p.c. nie może polegać na wskazaniu przez skarżącą innego stanu faktycznego, jednak niczym nie uzasadnionego i nie znajdującego

potwierdzenia w materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie. Podkreślić należy, że pozwana w żaden sposób nie wykazała aby powód wprowadził ją w błąd w zakresie zadłużenia w płatności rat leasingowych. **Poza tym celem umowy leasingu, która łączyła strony nie jest wykup przedmiotu leasingu, lecz zakup przez finansującego (powoda) rzeczy ruchomej, zwanej przedmiotem leasingu, (według wskazań i wyboru korzystającego, to jest pozwaną od określonego zbywcy) i oddanie tej rzeczy korzystającemu (pозwanej) do używania i pobierania pożytków przez oznaczony czas w zamian za zapłatę finansującemu (powodowi) w uzgodnionych ratach wynagrodzenia pieniężnego w skład którego wchodzi opłaty leasingowe określone w umowie, co ewidentnie, literalnie wynika bezpośrednio z treści §1 OWUL (karta 13 akt) oraz treści przepisu art. 709¹ k.c.**

Nie budzi wątpliwości, że powód złożył pozwanej ofertę sprzedaży przedmiotu leasingu, wskazując, że oferta obowiązuje w okresie od 01 lutego 2012 r. do 15 lutego 2012 r., jednak pozwana D. R. (1) z oferty tej nie skorzystała, bowiem we wskazanym terminie nie złożyła oświadczenia woli o jej przyjęciu. Pozwana w żaden sposób nie udowodniła żeby w okresie od 01 lutego 2012 r. do 15 lutego 2012 r. złożyła skutecznie powodowi oświadczenie woli o przyjęciu oferty powoda dotyczącej zakupu przedmiotu leasingu. Strony nie zawarły zatem umowy sprzedaży, a dotychczas łącząca strony umowa leasingu bezspornie wygasła. Wszelkie odmienne twierdzenia pozwanej w tym zakresie są gołosłowne.

W niniejszej sprawie zdaniem Sądu Okręgowego zasady z art. 233 § 1 k.p.c. nie zostały naruszone, gdyż ocena zgromadzonego materiału dowodowego i poczynione na jej podstawie ustalenia faktyczne zostały dokonane przez Sąd I instancji w sposób prawidłowy i brak jest podstaw do podzielenia stanowiska apelującej co do ich nieprawidłowości. Sąd Rejonowy przeanalizował bowiem dowody, stosując dyrektywę z art. 233 § 1 k.p.c. i ocenił ich wiarygodność według własnego przekonania opartego o wszechstronną analizę zebranego materiału, zasady logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego. Wnioski wyprowadzone z analizy dowodów nie budzą zaś wbrew twierdzeniom skarżącej zastrzeżeń.

Nie można również podzielić poglądu apelującej, że Sąd Rejonowy naruszył przepis art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. nie uwzględniając wniosku o zawieszenie postępowania do czasu zakończenia postępowania o zawarcie umowy przyrzeczonej.

Podkreślić bowiem należy, że wynik postępowania przed Sądem Rejonowym nie jest uzależniony od wyniku sprawy IV GC 140/13 toczącej się przed Sądem Rejonowym, bowiem Sąd Rejonowy w niniejszej sprawie miał obowiązek poczynić własne ustalenia w zakresie łączącej strony umowy leasingu, mając na uwadze żądanie powoda zawarte w pozwie o wydanie rzeczy (przedmiotu leasingu) oraz twierdzenia obu stron procesu prezentowane w jego toku. Zawieszenie postępowania w sprawie o wydanie rzeczy, tylko dlatego, że strona pozwana wszczęła inne postępowanie dotyczące ustaleń, które Sąd rozpoznający sprawę samodzielnie miał obowiązek poczynić w niniejszej sprawie, po to, żeby stwierdzić czy żądanie powoda jest zasadne, nie może wstrzymać na czas bliżej nieokreślony wydania orzeczenia co do istoty sprawy. W rozstrzyganej sprawie powódka wykazała bowiem, że przysługuje jej prawo własności pojazdu, z którego korzysta skarżąca, zatem nieracjonalne byłoby przedłużanie postępowania o wydanie rzeczy. Warto w tym miejscu przywołać pogląd SN zgodnie z którym nawet w przypadku istnienia opcji wykupu, korzystający ma obowiązek zwrotu rzeczy finansującemu po ustaniu leasingu, chyba że umowa pomiędzy stronami uprawnia go do korzystania z rzeczy do czasu jej wykupienia (wyrok SN z dnia 07 lutego 2000 r., I CKN 949/99, OSNC 2000, z. 9, poz. 155).

Wobec powyższego zawieszenie postępowania na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. byłoby niezasadne.

W tej sytuacji Sąd Okręgowy na rozprawie apelacyjnej w dniu 01 października 2013 r. oddalił ponowny wniosek pozwanej zawarty w apelacji o zawieszenie postępowania na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c.

Nie można zgodzić się również ze skarżącą, aby Sąd Rejonowy naruszył przepis art. 5 k.c. Strony niniejszego sporu zgodnie z zasadą swobody umów ukształtowały swoje stosunki według swego uznania. Ani z treści umowy

łączącej strony, ani z obowiązujących przepisów prawnych nie wynikał obowiązek leasingodawcy do przeniesienia na leasingobiorcę przedmiotu leasingu. Nie jest on również uzależniony od wysokości rat leasingowych.

Jak wyżej wskazano stronie pozwanej przysługiwało uprawnienie do przyjęcia oferty powoda dotyczącej sprzedaży przedmiotu leasingu w okresie od 01 lutego 2012 r. do 15 lutego 2012 r., z którego to uprawnienia pozwana nie skorzystała. Podkreślić należy, że pozwana D. R. (1) z wyżej wymienionej oferty powoda nie skorzystała, bowiem we wskazanym terminie nie złożyła oświadczenia woli o jej przyjęciu. Pozwana w żaden sposób nie udowodniła żeby w okresie od 01 lutego 2012 r. do 15 lutego 2012 r. złożyła skutecznie powodowi oświadczenie woli o przyjęciu oferty powoda dotyczącej zakupu przedmiotu leasingu. Strony nie zawarły zatem umowy sprzedaży, a dotychczas łącząca strony umowa leasingu bezspornie wygasła.

Zatem w zachowaniu powoda właściciela przedmiotu leasingu, żądającego przyznania ochrony prawnej (wydania przedmiotu umowy leasingu, która wygasła) trudno doszukiwać się nadużycia prawa podmiotowego. Warto również wskazać, że skarżący powołując się na naruszenie art. 5 k.c. powinien wskazać jaką konkretnie zasada została naruszona (por. wyr. SN z dnia 14 października 1998 r., II CKN 928/97, LexPolonica nr 334401).

Słusznie podnosi strona przeciwna, ***iż z umowy leasingu (art.709¹ k.c.) wynika obowiązek zapłaty wynagrodzenia pieniężnego równego co najmniej cenie lub wynagrodzeniu z tytułu nabycia rzeczy przez finansującego.*** Ustawa przewiduje jedynie minimalne wynagrodzenie. Zatem podnoszona w apelacji okoliczność, że powód osiągnął 48.720,29 zł zysku nie ma większego znaczenia, zwłaszcza, że strony zawarły umowę zgodnie z zasadą swobody umów.

Nadto należy zauważyć, że umowa leasingu nie jest umową sprzedaży na raty, nie dochodzi bowiem w niej do przeniesienia prawa własności rzeczy na leasingobiorcę, a w konsekwencji leasingobiorca ma tylko uprawnienie do używania rzeczy, nie ma zaś uprawnień właściciela, tj. uprawnień do pełnego korzystania z rzeczy oraz prawa rozporządzania nią. Właścicielem rzeczy jest leasingodawca. Z momentem zapłaty ostatniej raty leasingowej leasingobiorca nie staje się automatycznie właścicielem przedmiotu leasingu.

W umowie zawartej między stronami w dniu 31 grudnia 2008 roku oraz w Ogólnych Warunkach Umowy Leasingu (dalej: OWUL) nie zostało zawarte żadne postanowienie odnoszące się do ewentualnego przeniesienia własności spornego pojazdu. Niemniej jednak w tej samej dacie stronie pozwanej został wydany dokument zatytułowany oferta sprzedaży nr (...) z którego wynika, że powodowa spółka składa pozwanej ofertę nabycia samochodu ciężarowego marki M. (...) pod warunkiem, iż pozwana w terminie od 01 lutego 2012 r. do 15 lutego 2012 r. złoży oświadczenie o przyjęciu oferty.

Zatem nie z samej umowy, a z oferty towarzyszącej przy jej podpisaniu powstało po stronie pozwanej uprawnienie do zakupu pojazdu po wygaśnięciu umowy. Złożenie oświadczenia przed lub po terminie nie można uznać za przyjęcie oferty, bowiem nie zostało dokonane we właściwym czasie. Zatem należy przyjąć, że pozwana nie zawarła skutecznej umowy sprzedaży z powodem, a tym samym nie nastąpił skutek w postaci przeniesienia własności pojazdu. Okoliczności podnoszonej przez skarżącego przekazania powodowi świadczenia pieniężnego refundującego mu koszt nabycia przedmiotu leasingu wynikał z umowy stron i nie można uznać jej jako podstawę do przeniesienia własności pojazdu.

Skuteczne względem właściciela prawo do władania rzeczą może wynikać z łączącego właściciela i władającego rzeczą stosunku prawnego, którego wygaśnięcie prowadzi do wygaśnięcia uprawnienia do władania cudzą rzeczą. Tą regułą należy odnieść także do leasingu. Z dołączonej do akt niniejszej sprawy umowy leasingu oraz OWUL nie wynika, aby strony ukształtowały treść łączącej je umowy w taki sposób, że pomimo wygaśnięcia samej umowy leasingobiorcy będzie przysługiwało prawo władania rzeczą. Nawet sam fakt przysługiwania leasingobiorcy uprawnienia do nabycia pojazdu w przyszłości nie stanowi podstawy do władania cudzą rzeczą (może nią być jedynie postanowienie umowne). Zatem zwrot przedmiotu umowy leasingu powinien nastąpić po upływie okresu na który została ona zawarta.

Za nietrafny należy uznać również zarzut apelacji pozwanej dotyczący naruszenia przez Sąd I instancji art. 65 § 2 k.c. poprzez błędną wykładnię treści umowy nr (...) oraz towarzyszącej jej oferty sprzedaży nr (...). Zważyć należy, że sens oświadczeń woli wyrażonych w dokumencie ustala się przyjmując za podstawę wykładni przede wszystkim tekst dokumentu. Stosowanie różnych zasad wykładni oświadczeń woli wyrażonego na piśmie nie może zmierzać do ustalenia treści wcale nimi nieobjętych bądź sprzecznych z ich literalnym brzemieniem (por. wyr. SN z dnia 29 października 2004 r., III CK 468/03, Lex nr 176102). Zastosowanie niniejszego przepisu ma miejsce w sytuacji, gdy postanowienia umowne zredagowane są w sposób niejasny lub niejednoznaczny. Nie można tego odnieść do niniejszej sytuacji. Pozwana będąca przedsiębiorcą, podmiotem profesjonalnym powinna zdawać sobie sprawę, że zawarła z powodem umowę leasingu i otrzymała od powoda ofertę sprzedaży, którą miała prawo przyjąć wyłącznie w zakreślonym w tej ofercie terminie jej obowiązywania, to jest od 01 lutego 2012 r. do 15 lutego 2012 r.

Skoro pozwana D. R. (1) w żaden sposób nie udowodniła żeby w okresie od 01 lutego 2012 r. do 15 lutego 2012 r. złożyła skutecznie powodowi oświadczenie woli o przyjęciu oferty powoda dotyczącej zakupu przedmiotu leasingu, uznać należy, że strony nie zawarły umowy sprzedaży, a dotychczas łącząca strony umowa leasingu bezspornie wygasła. Pozwana zatem zgodnie z umową leasingu, po jej wygaśnięciu miała obowiązek zwrócić powodowi przedmiot leasingu.

W tej sytuacji należy stwierdzić, że ani z treści umowy zawartej przez strony, ani z oferty sprzedaży nie wynika, aby pozwanej przysługiwało skutecznej względem właściciela prawo do władania wyżej opisanym pojazdem.

Mając na uwadze powyższe okoliczności faktyczne i prawne, Sąd Okręgowy uznał, iż apelacja pozwanej jest bezzasadna i dlatego na podstawie przepisu art. 385 k.p.c. oddalił ją w całości, o czym orzekł w punkcie pierwszym wyroku.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w związku z art. 98 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu uznając stronę powodową za wygrywającą to postępowanie w całości o czym orzeczono w punkcie drugim wyroku. Kosztem poniesionym przez powoda było wynagrodzenie pełnomocnika procesowego będącego adwokatem w kwocie 1.200,00 złotych. Wysokość wynagrodzenia należnego pełnomocnikowi określono w oparciu o § 6 pkt 5 w związku z § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.).